معیار حجیت شهرت و جابریت و کاسریت آن

نکته‌اش هم این است. سید نفرموده اند ولی من عرض می‌کنم. در مانحن فیه دو نکته مهم در کنار هم هست. اگر یادتان باشد در اینکه عمل اصحاب و اعراض آنها، جابر یا کاسر هست یا نیست، من اینطور عرض کرده بودم: ما تردیدی نداریم که از اعراض اصحاب و عمل اصحاب کار می‌آید. اما با این قید که در یک مسأله محل ابتلاء باشد و کاشف از بدنه متشرعه باشد. نه کاشف از یک استدلال فقهی. هر کجا شهرت محقق شده و ما قرائنی داریم که از کلاس فقه آمده، در استدلال و استظهار، مشهور محقق شده. این شهرت عملی نمی‌تواند جابر و کاسر باشد. فراوان اشتباه علمی می‌شود. حاج آقا اینطور بودند؛ تا می‌دیدند شهرت یا اجماع مدرکی شد، مفصل بحث می‌کردند. سر اینکه خب ما هم باید به مدارک آنها برسیم. اما اگر یک جایی این عمل آنها کاشف شد؛ کجا کاشف است؟ قبلاً مفصل بحث کردیم. یکی از چیزهای مهم که فاکتور مهمی در بحث است، این است: کاسریت و جابریت در جایی خیلی فعال است که مسأله در بدنه محقق شود. در بدنه چه زمانی محقق می‌شود؟ جایی که محل ابتلا باشد. آیا در مانحن فیه رویت قبل از زوال به آن اندازه محل ابتلاء هست که وقتی می‌گوییم آنها به روایات عمل کرده‌اند، اعراض آنها از رویت قبل از زوال کاشف باشد از اینکه متشرعه به رویت قبل از زوال اعتنائی نداشتند؟! این جور کشفی معلوم نیست. یعنی اینجا تأیید سید می‌شود. لذا فضای شهرت، فقط فضای استدلال می‌شود. می‌دیدند که این با آن جمع نمی‌شود. بعداً روایات را به نحو کلاس فقه ترجیح دادند. لذا فرمودند « **علی أنّ المعتمد من الشهرة في مقام الترجيح هي الشهرة بين متقدّمي الأصحاب، كرواة الأخبار و التابعين لهم. و أمّا الشهرة الحاصلة بعد زمان الشيخ رحمه اللّه ففيها كلام مشهور، و إن كان الحقّ عدم خلوّها عن نوع تأييد**»؛ باید نوع تأیید را مشخص کنیم. ضابطه اش این است: همه جا نوع تأیید نیست. جایی که می‌دانیم اعراض کلاسیک است و می‌دانیم فقها طبق یک استدلال فرموده‌اند، این را باید بررسی کنیم. اما نوع تأیید جایی است که کاشفیت داشته باشد از بیرون خود کلاس فقه. جایی که کاشفیت دارد نوع تأیید هست.

والحمد لله رب العالمین

بازبینی #2
ایجاد شده 7 فوریه 2026 13:31:17 توسط ... .
به روزرسانی شده 7 فوریه 2026 13:33:15 توسط ... .